

Combinatie dijkzone alliantie Buggenum

Taurusavenue 165
2132 LS HOOFDORP

Ons Kenmerk D2025-00007516

Maastricht 15 april 2025

Zaaknummer Z2024-00001110

Verzonden 15 april 2025

Bijlage(n)

Besluit van Gedeputeerde Staten van Limburg

Gedeputeerde Staten van Limburg hebben een aanvraag voor een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit ontvangen van

Naam aanvrager: combinatie dijkzone alliantie Buggenum

Ontvangen op: 27 juni 2024
Aangevuld op: 12 december 2024

Locatie activiteit(en): buitengebied en in het dorp Buggenum

Betreft: de aanleg en versterking van een primaire waterkering in het buitengebied en in het dorp Buggenum

Zaaknummer: Z2024-00001110

Onderdelen van deze omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit:

1. Besluit
2. Procedure, zienswijzen en inwerkingtreding
3. Voorschriften
4. Overwegingen

1. Besluit

Gedeputeerde Staten van Limburg besluiten, gelet op het bepaalde in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Omgevingswet in samenhang met artikel 11.46 (Habitatrichtlijnsoorten) van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal), en gelet op de overwegingen die zijn opgenomen in deze omgevingsvergunning:

1. aan aanvrager vergunning te verlenen;
2. dat vergunning wordt verleend voor de aanleg en versterking van een primaire waterkering in het buitengebied en in het dorp Buggenum, en ter uitvoering van het nog door Gedeputeerde Staten van Limburg goed te keuren Projectbesluit 'Dijkversterking Buggenum';

3. dat vergunning wordt verleend van de volgende verboden handelingen:
 - het opzettelijk verstoren van de bever (Castor fiber), artikel 11.46, eerste lid, onder b, Bal;
 - het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de bever (Castor fiber), artikel 11.46, eerste lid, onder d, Bal;
4. dat aan deze vergunning de in onderdeel 3 vermelde voorschriften verbonden zijn;
5. dat de onder 2 genoemde activiteiten en de onder 3 genoemde verboden handelingen op grond van deze vergunning zijn toegestaan van 1 juni 2025 tot en met 30 juni 2028, behoudens en voor zover daarvan bij dit besluit niet wordt afgeweken;
6. dat de bij dit besluit verleende vergunning geldig is totdat aan alle verplichtingen voortvloeiende uit deze vergunning inzake het treffen van compenserende maatregelen is voldaan;
7. dat het aanvraagformulier en de bijbehorende stukken ontvangen op 27 juni 2024, aangevuld op 12 december 2024 (zie onderdeel 2 van dit besluit), deel uitmaken van deze vergunning, behoudens en voor zover daarvan bij dit besluit niet wordt afgeweken.

Gedeputeerde Staten van Limburg
namens dezen,

A.F.M. Dohmen
Teammanager Vergunningen
Cluster Vergunningen, Toezicht en Handhaving

2. Procedure, zienswijzen en inwerkingtreding

2.1. Aanvraag

Op 27 juni 2024, aangevuld op 12 december 2024, heeft aanvrager een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit ingediend voor de aanleg en versterking van een primaire waterkering in het buitengebied en in het dorp Buggenum.

Het betreft de locatie: buitengebied en in het dorp Buggenum.

De aanvraag is geregistreerd onder zaaknummer: Z2024-00001110.

De aanvraag bestaat uit de volgende stukken:

- Aanvraagformulier omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit van 27 juni 2024, aangevuld op 12 december 2024;
- 'CB 01-RP-05 Bureau studie Flora en fauna/ecologie inclusief plan van aanpak voor vervolg - Hoogwaterbeschermingsprogramma Noordelijke Maasvallei', Witteveen+Bos & Arcadis, kenmerk 3385, versienummer C, 10 maart 2017;
- 'Memo vleermuisonderzoek Buggenum 2018-2019', Witteveen+Bos & Arcadis, kenmerk CB.DR75.16.17.001, 31 maart 2020;
- Notitie 'Dijkaanpassing & bever en das bij Buggenum', Zoogdiervereniging, projectnummer 2019.085, documentnummer N2020.003, 16 juni 2020;
- 'Opname houtopstanden Dijkversterking Buggenum In het kader van de Omgevingswet', Eco Assist, kenmerk RA23158-02, status: concept, 28 februari 2024;
- Tekening 'Definitief ontwerp (DO) Situatie Dijkvak 1 t/m 4', bladnummer 1 van 4, projectnummer PL447R, status: definitief, 14 juni 2024;
- Tekening 'Definitief ontwerp (DO) Situatie Dijkvak 5', bladnummer 2 van 4, projectnummer PL447R, status: definitief, 14 juni 2024;
- Tekening 'Definitief ontwerp (DO) Situatie Dijkvak 6', bladnummer 3 van 4, projectnummer PL447R, status: definitief, 14 juni 2024;
- Tekening 'Definitief ontwerp (DO) Situatie Dijkvak 7', bladnummer 4 van 4, projectnummer PL447R, status: definitief, 14 juni 2024;
- 'Mitigatieplan Dijkversterking en constructie nieuwe haveningang Buggenum - In het kader van een flora- en fauna-activiteit Omgevingswet', Eco Assist, kenmerk RA23158-03, status: concept, 21 juni 2024;
- 'Update natuuronderzoek dijkversterking Buggenum, In het kader van de Wet natuurbescherming, onderdeel soortbescherming', Eco Assist, kenmerk RA23158-01, status: definitief, 21 juni 2024;
- Notitie 'Nadere toelichting op natuuronderzoek en mitigatieplan', Eco Assist, kenmerk BR23158-01, 21 juni 2024;
- Notitie 'HWBP project Buggenum – inrichtingsplan DO+', H+N+S Landschapsarchitecten, 24 juni 2024;
- 'Nader onderzoek vleermuizen Dijkversterking Buggenum, in het kader van een flora- en fauna-activiteit Omgevingswet', Eco Assist, kenmerk RA24014-01, status: definitief, 30 oktober 2024;
- 'Mitigatieplan Dijkversterking en constructie nieuwe haveningang Buggenum - In het kader van een flora- en fauna-activiteit Omgevingswet', Eco Assist, kenmerk RA23158-03, status: definitief, 30 oktober 2024;
- Notitie 'Beantwoording vragen aanvraag omgevingsvergunning flora en fauna activiteit, dijkversterking Buggenum', 30 oktober 2024 – 25 november 2024.

2.2. Volledigheid aanvraag en opschorting procedure

Na ontvangst van de aanvraag hebben wij deze getoetst op volledigheid. In verband met het ontbreken van een aantal gegevens hebben wij de aanvrager op grond van artikel 4:5 van de Awb op 2 september 2024 in de gelegenheid gesteld om uiterlijk op 1 december 2024 de aanvullende gegevens in te dienen. Op 12 december 2024 hebben wij de aanvullende gegevens ontvangen.

2.3. Voorbereidingsprocedure en zienswijzen

Voorliggende omgevingsvergunning wordt beschouwd als een besluit ter uitvoering van een projectbesluit voor de aanleg, verlegging of versterking van primaire waterkeringen conform artikel 5.45 lid 2 Omgevingswet. Om deze reden is hierop de coördinatieregeling van afdeling 3.5 Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Ingevolge artikel 5.45, vierde lid onder a Omgevingswet treedt het college van Gedeputeerde Staten van de Provincie Limburg op als coördinerend bevoegd gezag voor deze procedure. Het projectbesluit en de daarbij horende uitvoeringsbesluiten, zoals deze omgevingsvergunning, worden voorbereid volgens de uniforme openbare voorbereidingsprocedure zoals beschreven in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht. Het Projectbesluit moet na vaststelling worden goedgekeurd door Gedeputeerde Staten van Limburg.

Het ontwerp van het voorliggende besluit, inclusief de daarbij behorende stukken, heeft op grond van de Algemene wet bestuursrecht van 31 januari tot en met 30 maart 2025 analoog en digitaal ter inzage gelegen in het Gouvernement te Maastricht en het gemeentehuis van de gemeente Leudal te Heythuysen. Gedurende deze termijn kon eenieder bij ons college schriftelijk dan wel mondeling zienswijzen over dit ontwerp naar voren brengen. Binnen de termijn waarin de aanvraag en het ontwerp besluit ter inzage hebben gelegen, zijn geen zienswijzen ingediend.

Dit besluit wordt ter inzage gelegd. Van deze terinzagelegging wordt kennis gegeven op www.officielebekendmakingen.nl. Op deze procedure is de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

Als dit besluit uw belang rechtstreeks raakt en u bent het niet eens met dit besluit, kunt u rechtstreeks beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Ook niet-belanghebbenden kunnen rechtstreeks beroep bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State instellen, mits zij een zienswijze hebben ingediend tegen het ontwerpbesluit. Het indienen van dit beroep moet plaatsvinden binnen zes weken na de dag van kennisgeving.

Het beroepschrift moet worden ondertekend en ten minste bevatten:

- a. de naam en het adres van de indiener,
- b. de datum,
- c. een omschrijving van het besluit waartegen het beroep is, en
- d. de redenen van het beroep (motivering).

Het beroepschrift moet worden gericht aan:

Raad van State
Afdeling bestuursrechtspraak
Postbus 20019
2500 EA DEN HAAG

Burgers kunnen ook digitaal beroep instellen via <https://digitaaloket.raadvanstate.nl>. Hiervoor is een DigiD vereist.

Op dit besluit is artikel 16.86 Omgevingswet van toepassing. Voor de beroepsprocedure betekent dit onder andere dat de beroepsgronden in het beroepschrift moeten worden opgenomen en dat deze na afloop van de beroepstermijn niet meer kunnen worden aangevuld. Tevens wordt het beroep niet-ontvankelijk verklaard indien binnen de beroepstermijn geen gronden zijn ingediend.

Het indienen van een beroepschrift heeft geen schorsende werking. Als u een beroepschrift heeft ingediend, dan kunt u tevens de Voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State verzoeken een voorlopige voorziening te treffen. Aan de behandeling van het beroepschrift en een eventueel verzoek om een voorlopige voorziening zijn kosten (griffierecht) verbonden.

Voor meer informatie verwijzen wij u naar de internetpagina van de Raad van State, www.raadvanstate.nl.

2.4. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag waarop vier weken zijn verstreken sinds de dag van terinzagelegging van het definitieve besluit.

2.5. Overige wet- en regelgeving

Wij wijzen u erop dat er mogelijk nog op grond van andere wet- en regelgeving een andere toestemming nodig is. Daarnaast geldt altijd de wettelijke zorgplicht.

2.6. Contact

Indien u vragen heeft over dit besluit, kunt u contact opnemen met het cluster Vergunningen, Toezicht en Handhaving, e-mail postbus@prvlimburg.nl of telefonisch via +31 (0)43 389 99 99.

2.7. Afschriften

Een afschrift van dit besluit is digitaal verzonden aan:

- Tauw;
- Waterschap Limburg;
- Burgemeester en Wethouders van de gemeente Leudal.

3. Voorschriften

1. Deze vergunning is verleend voor de periode van 1 juni 2025 tot en met 30 juni 2028.
2. De vergunning wordt slechts voor de in onderdeel 1 genoemde flora en fauna en handelingen verleend.
3. Deze vergunning geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze vergunning zelf niet anders is aangegeven.
4. De vergunning geldt voor de aanleg en versterking van een primaire waterkering in het buitengebied en in het dorp Buggenum, zoals opgenomen in figuur 1 van dit besluit.
5. De vergunninghouder moet direct contact opnemen met het cluster Vergunningen, Toezicht en Handhaving, e-mail postbus@prvlimburg.nl of telefonisch via +31 (0)43 389 99 99 indien bij het uitvoeren van werkzaamheden andere beschermde flora en fauna wordt aangetroffen of andere verboden handelingen noodzakelijk zijn als waarvoor deze vergunning is verleend en sprake is van een overtreding van een verbodsbepaling. Bij overtreding van een verbodsbepaling voor beschermde flora en fauna waarvoor bij dit besluit geen vergunning is verleend, moet bij het bevoegd gezag een (aanvullende) vergunning worden aangevraagd.

6. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden moet een afschrift van deze vergunning op de locatie van de werkzaamheden aanwezig zijn en op verzoek worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouder of opsporingsambtenaar.
7. De vergunninghouder moet de start van de werkzaamheden uiterlijk 5 werkdagen vooraf digitaal bij ons melden via https://formulieren.limburg.nl/provincielimburg/melding_omgevingswet.
8. Met inachtneming van de voorschriften in dit besluit moeten de maatregelen uitgevoerd worden zoals beschreven in:
 - Paragraaf 3.5 en 3.7 van het 'Mitigatieplan Dijkversterking en constructie nieuwe haveningang Buggenum - In het kader van een flora- en fauna-activiteit Omgevingswet', Eco Assist, kenmerk RA23158-03, status: definitief, 30 oktober 2024;
 - Notitie 'Beantwoording vragen aanvraag omgevingsvergunning flora en fauna activiteit, dijkversterking Buggenum', 30 oktober 2024 – 25 november 2024.
9. De maatregelen zoals opgenomen in bovengenoemd mitigatieplan en notitie, en de voorschriften van dit besluit worden uitgewerkt in een ecologisch werkprotocol, dat altijd op de locatie aanwezig is en waarmee het uitvoerende personeel bekend is.
10. Voorafgaand aan en gedurende de werkzaamheden moet het plangebied regelmatig worden gecontroleerd door een ecologisch deskundige om te inventariseren welke oeverholten van de bever in het werkgebied liggen. De ecologisch deskundige bepaalt hoe vaak en waar deze controles plaats moeten vinden. Als er nieuwe oeverholten worden aangetroffen die bij de werkzaamheden vernietigd worden, wordt hiervoor de werkwijze gevolgd als onder voorschrift 17. De resultaten van de veldbezoeken (inclusief duiding hoe vaak en waar) moeten worden vastgelegd in een logboek, dat als bijlage bij het werkprotocol altijd op de locatie aanwezig moet zijn.
11. Er moet één kant op gewerkt worden, en indien aan de orde van de dichte zijde naar het open water of gebied, zodat de bever de mogelijkheid heeft om voor de werkzaamheden uit 'te vluchten' en tijdelijk binnen het territorium langs de oevers van de Maas een rustplaats te zoeken. Er moet hierbij altijd tenminste één meter vrije doorzwemruimte aangehouden worden in het koelwaterkanaal, zodat de bevers via het water vrij kunnen bewegen naar foerageergebieden aan de Maas.
12. Bij uitvoering van de werkzaamheden waarbij (zwaar) materieel is vereist, moet zoveel als mogelijk gebruikt gemaakt worden van bestaande wegen en paden binnen het plangebied om zo aanrijdrisico's met bevers, vernietiging van het leefgebied en bodemverdichting tot een minimum te beperken.
13. In de periode van mei tot en met augustus moet voor alle werkzaamheden (inclusief het inrichten van de overslaglocaties en laad- en losplaatsen) een afstand van minimaal 50 meter tot oeverholten van de bever aangehouden worden. Werkzaamheden aan de overzijde van het koelwaterkanaal op land (dus tegenover de oever waar de oeverholten zich nu bevinden, en waarbij het water niet geroerd wordt) mogen wel plaatsvinden binnen de 50 meter zone in deze periode, zolang er zich geen oeverholten in deze oever bevinden.

14. In de periode van september tot en met april moet voor alle werkzaamheden (inclusief het inrichten van de overslaglocaties en laad- en losplaatsen) een afstand van minimaal 20 meter tot oeverhol van de bever aangehouden worden, met uitzondering van voorbijgaande baggerbewegingen op het water of aan de andere zijde van het water (dus aan de kant waar zich geen oeverhol bevinden), zolang er zich geen oeverhol in deze oever bevinden. Dat wil zeggen dat boten en overige vaartuigen niet stil mogen liggen in een straal van 20 meter vanaf de oeverhol. Het aanleggen van de (aanlegplaatsen voor de) nieuwe jachthaven voor recreatievaart in dijkvak 6 mag alleen in deze periode plaatsvinden. Als er ijs op het water ligt, mogen er geen werkzaamheden uitgevoerd worden.
15. Alle vegetatie op de oever ten zuiden van het koelwaterkanaal in dijkvak 6 (dekking en voedsel rondom de oeverhol) moet tijdens de werkzaamheden behouden blijven.
16. Als er tijdelijke en/of permanente verlichting moet worden toegepast bij de aanlegplaatsen van de nieuwe jachthaven voor recreatievaart in dijkvak 6, dan moet deze verlichting afgeschermd worden, zodat deze niet op de zuidelijke oever en niet op een bufferzone van 3 meter (gezien vanaf de waterkant) uitstraalt.
17. Werkzaamheden die leiden tot vernietiging van een oeverhol moeten uitgevoerd worden onder begeleiding van een ecologisch deskundige. Deze werkzaamheden moeten uitgevoerd worden buiten de kwetsbare periode van de bever, dus van september tot en met april en buiten perioden met ijs op het water. De werkzaamheden mogen alleen plaatsvinden tussen een uur na zonsopkomst tot een uur voor zonsondergang. Het vernietigen van het oeverhol moet op de volgende wijze:
 - a. twee weken voor start van de werkzaamheden moeten de ingangen van de betreffende oeverhol voor $\frac{3}{4}$ dichtgezet worden met takken. Indien de takken zijn doorgeknaagd wordt het proces herhaald;
 - b. wanneer na twee weken geen nieuwe activiteit is waargenomen, mag aangenomen worden dat de bever het betreffende hol heeft verlaten. Er zijn dan geen vervolgmaterieel meer nodig en het oeverhol kan vernietigd worden;
 - c. wanneer met deze werkwijze geen uitsluitsel wordt verkregen over de aanwezigheid van de bever, dan moet na twee weken een lichte graafmachine of personeel met schoppen ingezet worden en wordt, onder begeleiding van een ecologisch deskundige, het hol voorzichtig open gegraven en de bever (indien aanwezig) uit het hol verdreven. Daarna moet het hol worden afgegraven of dichtgemaakt.
18. De werkzaamheden moeten worden uitgevoerd in afstemming met een ecologisch deskundige op het gebied van de flora en fauna waarvoor vergunning is verleend. Onder een deskundige wordt verstaan: een persoon met aantoonbare specifieke ecologische kennis en ervaring, die ecologisch advies verstrekt of werkzaamheden begeleidt op het gebied van habitats (natuurlijke leefgebieden) en soorten.
19. Indien blijkt dat de in de vergunning gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de vergunning betrekking heeft uit te voeren moet, minimaal 8 weken voor het verstrijken van deze termijn, een verzoek tot verlenging van de vergunning ingediend worden.

4. Overwegingen

Bij het nemen van het besluit op deze aanvraag hebben wij het volgende overwogen.

De Omgevingswet en het Besluit activiteiten leefomgeving bevatten regels voor het behoud van de biologische diversiteit en de bescherming van kwetsbare dier- en plantensoorten en hun natuurlijke leefomgeving. Enerzijds is Nederland hiertoe gehouden op grond van internationale verdragen en Europese richtlijnen. Het Besluit activiteiten leefomgeving kent daarom beschermingsregels voor soorten die onder de Europese Vogelrichtlijn zijn beschermd in paragraaf 11.2.2 (Vogelrichtlijnsoorten) en voor soorten die middels de Europese Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn bescherming genieten in paragraaf 11.2.3 (Habitatrichtlijnsoorten). Anderzijds voorziet paragraaf 11.2.4 van het Besluit activiteiten leefomgeving in regels voor een limitatief aantal soorten waarvan de bescherming niet internationaalrechtelijk is geregeld, maar waartoe de nationale wetgever op eigen initiatief heeft besloten (Andere soorten).

Deze drie beschermingsregimes kennen elk eigen verbodsbepalingen en voorwaarden voor een omgevingsvergunning. Deze aanvraag heeft betrekking op het beschermingsregime voor Habitatrichtlijnsoorten.

Een omgevingsvergunning van de bovengenoemde verbodsbepalingen kan worden verleend als aan elk van de volgende voorwaarden, zoals opgenomen in artikel 8.74k van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Habitatrichtlijnsoorten) is voldaan:

- er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- de handeling is nodig in het kader van een of meer van de in bovengenoemde artikelen genoemde belangen;
- er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan in het kader van de Habitatrichtlijn.

4.1. Omschrijving aanvraag

Om te borgen dat Nederland nu en in de toekomst beschermd is tegen overstromingen, is wettelijk vastgelegd dat primaire waterkeringen periodiek worden gecontroleerd. Primaire waterkeringen die niet op orde zijn, worden versterkt en/of verbeterd. Afspraken over welke primaire waterkeringen wanneer aangepakt worden, leggen het Rijk en de waterschappen gezamenlijk vast in het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP). Het doel van het huidige programma is het op orde krijgen van de primaire waterkeringen die in de afgelopen en lopende toets/beoordelingsronde zijn afgekeurd.

Waterschap Limburg is verantwoordelijk voor de hoogwaterbescherming in het door haar beheerde gebied. Ze werkt daarbij nauw samen met partners als het Rijk, Provincie Limburg, gemeenten uit de regio en naastgelegen waterschappen. In het kader van het Hoogwaterbeschermingsprogramma Noordelijke Maasvallei gaat het Waterschap het dijktraject Buggenum te Buggenum aanleggen en versterken, zodat dit aan de wettelijke norm voldoet. Het dijkversterkingsproject Buggenum is een project in het kader van het HWBP. Dijkzone Alliantie Buggenum gaat in opdracht van Waterschap Limburg deze dijk aanleg en dijkversterking uitvoeren.

De huidige kering Buggenum is 1.300 meter lang en afgekeurd op de vereiste hoogte over het gehele traject. De hoogteopgave van circa 2 meter is zodanig dat de kering opnieuw moet worden ontworpen voor overloop, overslag en piping. De kering moet bovendien worden verlengd om te blijven aansluiten op hoger gelegen grond. Door deze verlenging wordt het nieuwe dijktraject 3.100 meter lang.

De hiervoor nieuw aan te leggen dijk in dijkvak 1 loopt over de Arixweg en gaat ten noorden van het perceel van nummer 18 de hoek om, om aan te sluiten op de noordelijke hoge grond bij de Spitwitweg. De dijk loopt in dijkvak 2 over landbouwpercelen langs de Groeneweg. De huidige kering in dijkvak 3 wordt opgehoogd en loopt over de Groeneweg. Het dijktracé wordt in de overgang van dijkvak 3 en 4 schuin over de Groeneweg gelegd, zodat de bestaande verbinding tussen de Groeneweg en de Groezeweg hersteld kan worden. Dit ontwerp houdt er rekening mee dat de dijkovergang buiten de verstoringcontour van de dassenburcht ligt. Vanaf de coupure volgt de kering in dijkvak 4 weer de huidige ligging van de bestaande kering over de Dorpsstraat. Bij de Dorpsstraat (dijkvak 5) wordt de langsdam naast het oude koelwaterkanaal vergraven. De nieuwe dijk bij de Dorpsstraat komt verder richting de Maas te liggen en wordt met 2 meter verhoogd ten opzichte van de huidige dijk. De teen van de dijk komt op de locatie van de huidige dijk te liggen. De dijk loopt vanaf hier tot in het koelwaterkanaal (dit kanaal wordt gedempt). Om dwarsstroming op de Maas ten gevolge van de verwijderde langsdam te voorkomen, wordt de draaikom bij de ingang van het koelwaterkanaal deels opgevuld met vrijgekomen (laagwaardig) materiaal uit de langsdam. Hiermee wordt een glooiende waterbodem gecreëerd, waarmee de dwarsstroming afneemt. De huidige jachthaven in het koelwaterkanaal wordt verplaatst naar dijkvak 6, ter plaatse van de nu tijdelijk aanwezige loskade voor de botenkraan. In dijkvak 6 loopt de te versterken dijk aan de buitenzijde van Buggenummerbroek. Het tracé volgt hier de huidige kering die loopt vanaf het Kop van het End (waar de kering aansluit op de Dorpsstraat) langs het koelwaterkanaal van de voormalige Nuon Centrale tot aan het spoorlichaam. In deelgebied 3 (dijkvak 7) is de dijkversterkingsopgave vervallen, doordat is aangetoond dat de spoordijk Roermond – Eindhoven fungeert als hoge grond en de waterveiligheid gedurende 50 jaar voldoende borgt.

Als de aannemer bij de uitvoering van de werkzaamheden andere werkmethoden toepast of andere uitgangspunten kiest die ten grondslag liggen aan de werkzaamheden dan benoemd in de onderliggende aanvraag, en deze hebben mogelijk nadeligere effecten dan opgenomen in de onderliggende aanvraag, dan is het aan de aannemer om de aanvullende effectbeoordeling en (aanvullende) omgevingsvergunningaanvraag te regelen.

In figuur 1 is de ligging van het dijktracé in de omgeving weergegeven. De precieze planning voor de uitvoering van de werkzaamheden is nog niet bekend, en hangt onder andere af van beschikbaarheid van materiaal en materieel. De werkzaamheden worden in de periode van juni 2025 tot met juni 2028 uitgevoerd.

Figuur 1: Dijktracé van het project Buggenum, met de begrenzing daarvan in rood weergegeven. Het permanent ruimtebeslag is hierop met geel weergegeven.

Nabij het plangebied zijn oeverholten van de bever vastgesteld. Daarnaast is de verwachting dat er ook oeverholten dieper in de oever/onder de waterlijn zijn die niet zichtbaar zijn, en bestaat er een kans dat de bever nieuwe oeverholten maakt voordat de werkzaamheden starten. Deze oeverholten worden door de werkzaamheden mogelijk verstoord en/of verlaten/vernield. Voor de bever worden mogelijk verbodsbepalingen overtreden en is dus een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit nodig.

4.2. Aanwezige beschermde soorten

Bever

Nabij het plangebied zijn beverholten aanwezig. Deze bevinden zich allemaal op de zuidoever van het koelwaterkanaal in dijkvak 6. De hollen bevinden zich tussen het op de oever aanwezige wilgenstruweel en daar direct in de buurt. Veel van de hollen zijn deels ingestort, maar vermoedelijk zijn er ook kamers dieper in de oever/onder de waterlijn aanwezig welke wel nog functioneel zijn. De hollen bevinden zich deels binnen de verstoringzone van de werkzaamheden, maar wel buiten de locaties waar daadwerkelijk ingrepen plaats gaan vinden. Daarnaast worden delen van het plangebied door bevers gebruikt als foerageergebied. Zowel in de zomer- als winterperiode is en blijft volop voedsel beschikbaar voor de bevers (zowel gedurende de werkzaamheden als na afloop van de werkzaamheden), waardoor er geen sprake is van aantasting van essentieel foerageergebied.

Aanvrager heeft zorgvuldig maatregelen geformuleerd om verstoring welke leidt tot het deels of geheel ongeschikt raken van de bekende vaste rust- en verblijfplaatsen van de bever te voorkomen. Desondanks is er een reële kans dat in de periode tussen aanvraag van de omgevingsvergunning en afronding van de werkzaamheden nieuwe oeverholten ontstaan. Van bevers is bekend dat zij met enige regelmaat nieuwe oeverholten graven, zeker als het waterniveau fluctueert. Daarnaast kunnen, zoals al eerder aangegeven, dieper in de oever/onder de waterlijn oeverholten aanwezig zijn welke niet eerder opgemerkt konden worden. Hierdoor kan niet met 100 procent zekerheid uitgesloten worden dat er geen verstoring optreedt en/of dat er geen vaste rust- en verblijfsplaatsen verlaten/vernield worden. Deze omgevingsvergunning wordt aangevraagd, zodat de werkzaamheden uitgevoerd kunnen blijven worden in het geval toch een nieuw oeverhol aangetroffen wordt tijdens de werkzaamheden.

Overige beschermde soorten

Voor wat betreft de andere beschermde soorten die zijn aangetroffen in het plangebied, geldt dat er geen verbodsbepalingen overtreden worden en er dus ook geen omgevingsvergunning nodig is. Wel zullen voor sommige beschermde soorten nog mitigerende maatregelen getroffen moeten worden om negatieve effecten te voorkomen. Ook geldt voor algemene soorten en amfibieën een (gedeeltelijke) vrijstelling op grond van de Beleidsregel passieve soortenbescherming Limburg en de Omgevingsverordening Limburg voor de vernietiging van verblijfplaatsen bij ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie Limburg, daarnaast geldt altijd de (specifieke) zorgplicht.

4.3. Andere bevredigende oplossing voor bever

Locatie

Er is geen goede alternatieve locatie mogelijk voor de waterkering, aangezien de huidige waterkering niet meer aan de wettelijke eisen voldoet en verbeterd moet worden. In de alternatievenafweging is op basis van verschillende belangen (onder andere de mate van bescherming tegen hoog water, riviervkundige effecten en waterbergend vermogen, ruimtelijke kwaliteit, draagvlak en kosten) uiteindelijk gekozen voor de huidige variant. Ter plaatse van het Buggenumbroek en het dorpsfront Buggenum is een bestaande kering aanwezig, welke zoveel mogelijk wordt gevolgd. De dijk wordt er ongeveer 2 meter hoger dan de huidige dijk. Door het grotere ruimtebeslag is het ter plaatse van het dorpsfront in Buggenum alleen mogelijk de nieuwe dijk buitenwaarts te verplaatsen ten opzichte van de bestaande dijk. Ten noordwesten van Buggenum wordt een nieuwe dijk aangelegd om een aansluiting met hoge grond te maken, waarbij de locatie zodanig gekozen is dat woningen beschermd worden en zo weinig mogelijk tuinen geraakt worden door te kiezen voor een tracé over agrarische grond.

In de wetenschap dat het plangebied geschikt is voor diverse beschermde soorten, is in de alternatievenafweging op voorhand ingezet op behoud van zoveel mogelijk leefgebied van beschermde soorten, waarmee effecten op onder andere das, bever en vleermuizen zoveel mogelijk voorkomen zijn.

Als gevolg van de provinciale bestuursopdracht 'normen en afvoeren Maasvallei' hebben overheden in 2023-2024 voor Buggenum een nader ontwerpproces doorlopen, hetgeen heeft geresulteerd in een aangepast dijkontwerp. Met de bijbehorende ontwerpoptimalisaties wordt zo veel mogelijk aangesloten bij kenmerkende landschapselementen, waardoor de ecologische effecten aanzienlijk beperkt worden.

Inrichting

De locatie van de dijk ligt vast en alternatieve inrichtingsplannen voor de aanleg zijn niet meer mogelijk; de vorm ligt vast in de eisen waaraan de dijk moet voldoen uit oogpunt van veiligheid. Uit de uitgebreide alternatievenafweging volgt daarnaast dat een andere locatie of inrichting van het dijktraject ter hoogte van beverholen niet wenselijk/haalbaar is. Bij alternatieve inrichtingsplannen neemt het waterbergende vermogen van het winterbed van de Maas nog verder af en vindt opstuwing van de Maas plaats. Bij andere alternatieven blijven dan weer meer woningen onbeschermd, doordat ze buitendijks komen te liggen. Er is geen alternatieve inrichting mogelijk.

Werkwijze

De gekozen werkwijze (zoals opgenomen in het mitigatieplan) is mede tot stand gekomen op basis van de ecologische informatie uit de uitgevoerde onderzoeken om mogelijke verstoringen zo veel mogelijk te voorkomen en/of te beperken. Daarnaast wordt gewerkt vanuit (specifieke) zorgplicht en worden er voldoende mitigerende maatregelen getroffen om effecten op flora en fauna te voorkomen.

Planning

Er wordt in de uitvoeringsfase rekening gehouden met de kwetsbare perioden van bever. Mogelijk versturende werkzaamheden worden buiten de kwetsbare periode uitgevoerd. Hierbij wordt ook gefaseerd gewerkt. Ook wordt rekening gehouden met het broedseizoen en wordt er daarnaast zoveel als mogelijk rekening gehouden met de kwetsbare periodes van beschermde en van niet strikt beschermde flora en fauna om invulling te geven aan de zorgplicht.

Door de gekozen inrichting, werkwijze en planning wordt schade aan de bever zoveel mogelijk voorkomen. Voor de handelingen, waarop de aanvraag betrekking heeft, bestaat geen andere bevredigende oplossing.

4.4. Wettelijk belang

De omgevingsvergunning is aangevraagd op basis van het volgende belang:

Habitatrichtlijn

- Voor de bever: In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Waterschap Limburg werkt, samen met het Rijk, provincie en gemeenten, aan veilige dijken in heel Limburg. Dat is nodig om iedereen die aan de Maas woont, werkt of recreëert ook in de toekomst te beschermen tegen hoogwater. Waterschap Limburg kent een urgente en actuele dijkverbeteringsopgave van meer dan 40 kilometer waaronder dijktraject Buggenum. Voor 2050 moet een groot deel van de resterende 140 kilometer waterkeringen in Limburg ook worden versterkt.

Wanneer het waterschap voor een dijk(traject) uitrekent dat een kering bij de berekende waterstand kan bezwijken, voldoet de dijk niet langer aan de veiligheidsnorm en moet deze worden versterkt. De huidige kering Buggenum is 1.300 meter lang en afgekeurd op de vereiste hoogte over het gehele traject. De hoogteopgave van circa 2 meter is zodanig dat de kering opnieuw moet worden ontworpen voor overloop, overslag en piping. De kering moet bovendien worden verlengd om te blijven aansluiten op hoger gelegen grond. Door deze verlenging wordt het nieuwe dijktraject 3.100 meter lang. De aanleg en versterking van de dijk is nodig voor de openbare veiligheid.

De bovenstaande belangen wegen in dit geval zwaarder dan het ecologische belang.

4.5. Staat van instandhouding

De bever neemt sinds de herintroductie in ons land geleidelijk toe en is inmiddels aanwezig langs alle grote rivieren vanaf de Gelderse Poort tot en met de Biesbosch en het Hollands Diep, langs zijbeken en zijrivieren van de Maas, Flevoland, de Hunze en het Zuidlaardermeer (BIJ12, 2017a). Sinds 1992 worden er in Limburg bevers waargenomen die vanuit de Noord-Eifel het stroomgebied van de Maas koloniseren. Dit betreft vaak donker of zwart gekleurde dieren. De bever is opgenomen op de Rode Lijst van Nederlandse Zoogdiersoorten als 'thans niet bedreigd' (2020). Er wordt geschat dat in het voorjaar van 2021 4.500 tot 5.000 bevers van minimaal 1 jaar oud leven. De landelijke staat van instandhouding van bever is daarmee bepaald als gunstig (www.zoogdiervereniging.nl).

Ook in Limburg kan de staat van instandhouding van de bever worden gezien als gunstig. In 2006 zijn er concentraties van bevers rond Roermond (Roer en Maasplassenregio), in het Leudal, langs de Swalm en de Worm en in het Maasdal rond Maastricht. In Noord-Limburg leeft de bever meer verspreid langs beken. De populatieomvang werd op 90-95 dieren geschat in 2008. In 2010 was dat 140 dieren, in 2012 waren het 200 dieren (Kurstjens, 2014). In 2016 werd het aantal in de Maas en een aantal grote beeklopen geïnventariseerd op circa 625 dieren (De Koning & Kurstjens, 2016). Er is sprake van aansluiting bij populaties over de provinciegrens heen (Brabant, België, Duitsland). Binnen Limburg zijn in 2017 vrijwel alle geschikt geachte leefgebieden al bezet door de bever. Er zijn weliswaar nog enkele plekken waar geschikt bever leefgebied momenteel nog niet bezet is, maar waar in de directe omgeving al wel burchten met jongen zitten welke als ze wegtrekken deze plekken op basis van natuurlijke migratie zullen gaan bezetten (Faunabeheereenheid Limburg, 2017). Inmiddels leeft circa 20% van de landelijke populatie van de bever in Limburg (www.waterschaplimburg.nl).

Als gevolg van de werkzaamheden kunnen enkele oeverhopen van de bever mogelijk tijdelijk worden verstoord. Ook kan de soort als gevolg van de werkzaamheden tijdelijk worden verstoord. Door het nemen van mitigerende maatregelen vindt er geen verstoring plaats tijdens het voortplantingsseizoen of het moment dat er sprake is van ijs op het water. Tijdens en na afloop van de werkzaamheden is sprake van ruim voldoende foerageer- en leefgebied. De staat van instandhouding van de lokale populatie van de bever komt dan ook niet in gevaar.

Met de handelingen, waarop de aanvraag betrekking heeft, wordt dan ook geen afbreuk gedaan aan het streven de populatie van de bever in het natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

4.6. Zorgplicht

Onverminderd een vrijstelling, gedragscode of omgevingsvergunning moet altijd de wettelijke zorgplicht als bedoeld in artikel 11.27 van het Besluit activiteiten leefomgeving voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving in acht worden genomen.

4.7. Conclusie

Gelet op de overwegingen in dit besluit wordt de gevraagde omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit verleend.